

ТРЕЋИ МЕЂУНАРОДНИ
САЈАМ НАОРУЖАЊА
ПАРТНЕР 2007

ИЗВОЗНИ АДУТИ

Током четири сајамска дана, од 26. до 29. јуна, на изложби наоружања и војне опреме представило се 63 произвођача из земље и иностранства.

У хали 3 Београдског сајма и на отвореном простору изложена су средства домаће одбрамбене индустрије која могу бити наши извозни адuti на међународном тржишту наоружања – од пешадијских и артиљеријских средстава до ваздухоплова и оклопних возила. *Партнер 2007* отворио је министар одбране Драган Шутановац.

Квалитет и извоз две су значајне речи које су се најчешће чуле на трећем међународном сајму наоружања и војне опреме *Партнер 2007*. И њих су изговарали готово сви, од министра одбране Драгана Шутановца приликом отварања сајма, директора „Југоимппорта – СДПР“ Стевана Никчевића током представљања рада предузећа одбрамбене индустрије чији наступ на сајму интегрише та кућа, потом представника војнонаучних установа као што су Војнотехнички институт и Технички опитни центар, током предавања, да произвођача средстава HBO.

Те две речи подсећају на време кад је наша одбрамбена индустрија била велика и када је захваљујући квалитету извоз средстава НВО доносио значајан приход. Исто тако, оне су и одредница за будућност јер да би предузећа из војног комплекса опстала мораће да налазе тржишта за своје производе.

■ НАМЕНСКА ИНДУСТРИЈА ИМА ШАНСУ

Министар Шутановац је на отварању Партнера 2007 истакао да је убеђен да наменска, одбрамбена или безбедносна индустрија има шансу да се опорави и крене напред. У тим предузећима постоје ентузијasti са великим знањем и искуством и министар сматра да треба искористити њихову веру и њихово знање и да са малим подстицајима у развојне технологије можемо добити добра средства која могу да се продају у иностранству.

Али, како је нагласио, перспектива наменске индустрије није проблем само Министарства одбране него и читаве државе. Проблемима одбрамбене индустрије требало би да се бави цела влада, јер њени производи имају политичку димензију и извозне предности. Министар Шутановац је оценио да ће подизање извозних потенцијала тог војноиндустријског комплекса допринети и смањењу спољнотрговинског дефицита Србије. А чињеница је да постоје купци у иностранству који су заинтересовани да сарађују са Србијом. Министар одбране је као примерне извознике истакао „Застава – оружје“ и „Први партизан“ из Ужица који су квалитетом својих производа успели да се пробију и на изборљива тржишта Западне Европе и Америке.

Драган Шутановац је том приликом најавио да ће Влада Србије ускоро направити стратегију за ревитализацију и повећање извозног потенцијала одбрамбене индустрије. Овогодишњи буџет за Војску није развојни, и далеко је од оног који је задовољио Министарство одбране, јер кад се одбију средства

за плате и пензије остаје мање од 10 одсто буџетских парса за развој, а толико мало средства нема ниједно министарство за одбрану. Министар је најавио да ће се наредне године тражити озбиљнија буџетска средства.

– Уколико желимо да достигнемо стандард земаља које припадају европатлантском савезу морамо да инвестирамо много више у нашу војску. Напомињем да је војска спољнополитички фактор. Војска ће у будућности бити референца за целу државу. Чинимо максималне напоре да ту референцу подигнемо на много виши ниво, а веома битна ствар су финансијска средства и закони који још нису донети а које ћемо до краја године предложити влади и донети у Скупштини.

■ РАЗВИЈАЊЕ КАПАЦИТЕТА ВОЈСКЕ

Одговарајући на питање новинара да ли ће продаја војне имовине помоћи да се финансијски убрзгају нова средства у Војску, министар је рекао да је војна имовина велико питање и да се разматра више начина како да се она прода.

– Не желимо да се та имовина распродаде. Желимо да добијемо адекватну цену. Од тих парса желимо да са једне стране решавамо социјална питања припадника Војске и војних пензионера, а са друге да развијамо капацитете јер је будућност наше војске, између осталог, не само да буде стационирана у нашој земљи већ да наступа и у мировним операцијама широм света, да будемо раме уз раме са свим онима који раде на очувању мира и безбедности у свету.

Министар одбране је у пратњи начелника Генералштаба ВС генерал-потпуковника Здравка Понаша обишао штандове домаћих и иностраних производиођача наоружања и војне опреме. Задржао се код научноистраживачких војних установа распитујући се за пројекте којима бисмо могли да се пробијемо на светско тржиште, а са посебним занимањем разгледао је изложене експонате на штанду „Југоимпорта – СДПР“, који је интегратор наступа 20 предузећа, међу којима и шест најзначајнијих фабрика одбрамбене индустрије.

Партнер 2007 организовали су „Југоимпорт – СДПР“ и Београдски сајам, а покровитељ је Министарство одбране. Поред домаћих излагача на сајму су били и инострани производиођачи из Француске, Аустрије, Шпаније, Финске, Словеније и два светска производиођача „Талес“ и „Роде и Шварц“.

На овогодишњем сајму први пут је учествовао и Војни музеј из Београда са изложбом „Оружје – сегмент историје цивилизације“, која приказује развој оружја од праисторије до савременог доба. ■

Мира ШВЕДИЋ
Снимио Јово МАМУЛА